

УДК 342.951:37.014.5

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.92.3.34>

СИСТЕМА ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ФУНКЦІЇ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ОСВІТИ

Магдаліна І.В.,
кандидат технічних наук, доцент,
перший проректор
Дніпровського державного університету внутрішніх справ
ORCID: 0000-0002-1550-9083

Магдаліна І.В. Система органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти.

В статті визначено систему органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти, виокремлено їх повноваження та напрямки взаємодії.

Встановлено, що їх систему складають: 1) центральні органи державної влади, які безпосередньо або дотично реалізують державну політику у сфері освіти - Міністерство освіти і науки України та інші міністерства та відомства (наприклад, Міністерство охорони здоров'я – медична освіта, Міністерство внутрішніх справ – правнича та правоохоронна освіта); 2) спеціально утворені органи державної влади, які наділені повноваженнями щодо забезпечення якості освіти, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти – Державна служба якості освіти України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; 3) місцеві органи виконавчої влади – місцеві державні, в тому числі військові адміністрації, які забезпечують контроль за дотриманням законодавства у сфері освіти на місцевому рівні; 4) органи місцевого самоврядування, зокрема виконавчі органи обласних, районних, міських, селищних і сільських рад – здійснюють управління закладами середньої та професійно-технічної освіти на відповідних територіях, в тому числі їх фінансування.

Виокремлено рівні взаємодії органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти та закладами освіти. На підставі аналізу практики їх діяльності з'ясовано основні проблеми такої взаємодії, які полягають в наступному: у дублюванні функцій та неузгодженість повноважень; низькому рівні реалізації політики децентралізації – попри реформу, значна частина повноважень залишається в центрі, а місцеве самоврядування не завжди має достатньо ресурсів чи свободи для ефективного управління мережею закладів освіти, засновництва та фінансування; недостатній фінансовій незалежності закладів освіти; відсутності єдиної, ефективної та захищеної системи обміну даними між різними відомствами, що ускладнює моніторинг, планування та прийняття рішень; відсутності ефективної системи обміну знаннями, вміннями та передовими освітніми технологіями педагогічного персоналу; не належної координації виробничої сфери та сфери послуг з закладами освіти; складністю запровадження конкурентної системи розподілу фінансових ресурсів між закладами освіти.

Ключові слова: органи публічної влади, система органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти, повноваження, напрямки та форми взаємодії.

Magdalena I.V. System of public authority bodies performing public administration functions in the sphere of education.

The article defines the system of public authorities performing public administration functions in the field of education, identifies their powers and areas of interaction.

It is established that their system consists of: 1) central state authorities that directly or indirectly implement state policy in the field of education - the Ministry of Education and Science of Ukraine and other ministries and departments (for example, the Ministry of Health – medical education, the Ministry of Internal Affairs – legal and law enforcement education); 2) specially formed state authorities that

are empowered to ensure the quality of education, exercise state supervision (control) over educational institutions - the State Education Quality Service of Ukraine, the National Agency for Quality Assurance of Higher Education; 3) local executive authorities – local state, including military administrations, which ensure control over compliance with legislation in the field of education at the local level; 4) local governments, in particular executive bodies of regional, district, city, town and village councils – manage secondary and vocational education institutions in the relevant territories, including their financing.

The levels of interaction between public authorities that perform public administration functions in the field of education and educational institutions are highlighted. Based on the analysis of the practice of their activities, the main problems of such interaction are identified, which are as follows: duplication of functions and inconsistency of powers; low level of implementation of the decentralization policy - despite the reform, a significant part of the powers remains in the center, and local governments do not always have enough resources or freedom to effectively manage the network of educational institutions, their establishment and financing; insufficient financial independence of educational institutions; the lack of a unified, effective and secure data exchange system between various departments complicates monitoring, planning and decision-making; the lack of an effective system for exchanging knowledge, skills and advanced educational technologies of teaching staff; inadequate coordination of the production and service sectors with educational institutions; the difficulty of introducing a competitive system for distributing financial resources between educational institutions.

Key words: public authorities, system of public authorities that perform public administration functions in the field of education, powers, directions and forms of interaction.

Постановка проблеми. Реалізація права громадян на освіту здійснюється засобом врегулювання суспільних відносин у сфері освіти, які урегульовані системою нормативно-правових актів, в яких визначені механізми реалізації такого права, в тому числі, через створення інституційних форм реалізації такого права, до яких в тому числі можна віднести систему суб'єктів реалізації освітньої функції держави. Актуальність діяльності органів публічної влади в сфері освіти полягає у формуванні та реалізації державної освітньої політики, забезпеченні якості освітніх послуг, їх доступності та відповідності сучасним потребам (інтеграція в європростір, цифровізація), а також контролі за дотриманням законодавства та розробці стандартів, що гарантують рівний доступ та високий рівень знань для всіх громадян, що є фундаментом для розвитку суспільства та економіки.

Система суб'єктів реалізації освітньої функції держави в Україні є досить розгалуженою та багатофункціональною та в цілому ефективною. Однак сьогодні вона стикається з низкою проблем, зокрема: нечіткий розподіл повноважень між державою та місцевим самоврядуванням, недостатнє фінансування закладів освіти, бюрократизація управління, неузгодженість дій між різними ланками управління та відсутність єдиної стратегії розвитку освіти. Ці проблеми можуть призвести до зниження якості освіти, нерівного доступу до якісної освіти та неефективного використання ресурсів. Також значний вплив на ефективність освітньої функції держави впливає раціональність побудови та ефективність взаємодії органів публічної влади та закладів освіти у забезпеченні надання освітніх послуг.

Виходячи з цього актуальною є необхідність комплексного узагальнюючого аналізу системи органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти, що і зумовило вибір тематики статті.

Стан дослідження тематики статті. Порівняльний аналіз наукових досліджень освітянських проблем виявив, що найбільш актуальні суспільні відносини в галузі освіти, як правило, стають предметом дослідження у різних науках майже одночасно. Зокрема проблеми державної освітньої політики аналізуються в працях цілого ряду українських вчених: В.П. Андрущенко та В.Л. Савельєва (2010), Л.М. Грень (2020), В.С. Журавського (2003), І.В. Іванюк (2006), Є.В. Краснякова (2012), С.В. Крисюка (2009), К.М. Малярчик (2014), Л.П. Наливайко (2015), Н.І. Ногаса (2020), Я.О. Тицької (2018), Н.Д. Шульги (2018) та ін. Фундаментальні дослідження щодо місця освіти в системі людських цінностей, цілей та мети освіти були здійсненні такими поважними науковцями як В.П. Андрущенко, В.Г. Кремень, С.М. Ніколаєнка, В.Д. Шинкарука, Л.А. Гаєвської, Т.О. Лукіної, Легенького М.І. Найбільш системними дослідженнями адміністративно-правових засад функціонування системи освіти в Україні є роботи М.Н. Курко та Шаповала Р.В.

У них здійснено аналіз формування та реалізації державної політики в галузі освіти, запропоновано авторське бачення сутності державної освітньої політики. Проте, не зважаючи на значну кількість наукових праць, невирішеною проблемою залишається наявність цілого ряду дискусійних питань щодо змісту освітньої функції держави, правового забезпечення її реалізації, модернізації освіти, а також ефективності діяльності системи органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти.

Предметом дослідження є система органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти та їх повноваження.

Задачами дослідження є: визначення системи суб'єктів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти, визначення їх повноваження та з'ясування напрямків їх взаємодії.

Виклад основних положень статті. В попередніх дослідженнях нами було виокремлено систему суб'єктів освітньої функції держави та визначено систему закладів освіти України як суб'єктів надання освітніх послуг. Нижче на виконання задач дослідження доцільно виокремити систему органів публічної влади, які наділені функціями публічного адміністрування у сфері освіти та проаналізувати питання та проблеми взаємодії їх з закладами освіти з метою покращення надання освітніх послуг.

Система органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти, складається з органів державної виконавчої влади (наприклад, Міністерство освіти і науки України) та органів місцевого самоврядування (місцеві державні адміністрації, виконавчі комітети міських та районних рад), які мають делеговані повноваження. Ці органи реалізують свої функції через прийняття адміністративних рішень, надання послуг та здійснення контролю.

До системи органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти можна віднести:

центральні органи державної влади, зокрема, Міністерство освіти і науки України - розробляє та впроваджує державну політику у сфері освіти, визначає стандарти, програми та навчальні плани; Інші міністерства та відомства – можуть мати власні освітні функції у відповідних галузях (наприклад, Міністерство охорони здоров'я – медична освіта, Міністерство внутрішніх справ – правнича та правоохоронна освіта);

спеціально утворені органи державної влади, які наділені повноваженнями у сфері освіти: Державна служба якості освіти України - реалізує державну політику у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти, забезпечення якості освітньої діяльності, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти щодо дотримання ними законодавства; Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти – постійно діючий колегіальний орган з питань реалізації державної політики у сфері забезпечення якості вищої освіти;

3) органи місцевого самоврядування, зокрема виконавчі органи обласних, районних, міських, селищних і сільських рад - відповідають за управління та розвиток освітніх закладів на відповідних територіях, зокрема за забезпечення їх функціонування та фінансування.

До органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти іноді відносять юридичних осіб публічного права, наприклад Р. Щокін вказує, що до них слід відносити «Національну академію наук України та національні галузеві академії наук, засновників закладів вищої освіти, органи громадського самоврядування [1, с. 80]. Аналогічно зазначеному до таких суб'єктів можна було б віднести і наглядові ради закладів вищої освіти. В той же час, такі твердження є помилковими тому, що дані суб'єкти не наділені владними повноваженнями у сфері освіти в цілому, а здійснюють певну управлінську діяльність виключно в межах діяльності окремо взятого закладу освіти (тобто тут наявний корпоративний а не державний рівень управління).

Слід відмітити, що основними напрямки діяльності органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти є: 1) нормативно-правове регулювання – встановлення правил, стандартів та вимог до освітньої діяльності; 2) фінансове забезпечення – виділення коштів на функціонування та розвиток освітніх закладів; 3) матеріально-технічне забезпечення – забезпечення освітніх закладів необхідними ресурсами, приміщеннями та обладнанням; 4) кадрове забезпечення – підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації педагогічних працівників; 5) контроль та моніторинг – оцінка якості освітнього процесу, результатів навчання та відповідності стандартам; 6) інноваційний розвиток – стимулювання та підтримка впровадження нових освітніх технологій та методик.

На виконання завдань дослідження в межах цієї статті нижче проаналізуємо рівень повноважень (компетенції) органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти.

Особливе місце в системі суб'єктів реалізації державної політики в галузі освіти України займають профільне міністерство, державні служби та агенства, органи місцевого самоврядування, та асоціації.

Профільним міністерством у цій сфері є Міністерство освіти та науки України (далі – МОН), яке діє на основі Положення про МОН, затверджене Постановою КМУ від 16.10.2014 р. № 630 [2]. МОН є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності, інноваційної діяльності в зазначених сферах, трансферу (передачі) технологій, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю закладів освіти, підприємств, установ та організацій, які надають послуги у сфері освіти або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно від їх підпорядкування і форми власності. Основні повноваження Міністерства освіти і науки України (МОН) включають розробку та впровадження національної освітньої та наукової політики, затвердження державних стандартів освіти, визначення нормативів матеріально-технічного забезпечення навчальних закладів, формування державного замовлення на підготовку фахівців та координацію міжнародного співробітництва у сфері освіти та науки. МОЗ України видає накази, які визначають форми, методи та процедури реалізації права громадян на освіту, серед їх рішень у даній сфері можна виділити такі: наказ МОН України від 09.09.2022 № 805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників», наказ МОН України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження Професійного стандарту Вчитель закладу загальної середньої освіти» та ін.

Якщо говорити про такі установи, як Інститут модернізації змісту освіти, Український інститут розвитку освіти, Український центр оцінювання якості освіти та Інститут освітньої аналітики, то вони підпорядковуються МОН і, звісно, виконують важливі функції, наприклад: (ІМЗО) організаційна робота на конкурсах підручників; (УЦОЯО) організація і проведення ЗНО/НМТ, ЄВІ/ЄФВВ, моніторингових освітніх вимірювань, сертифікації педагогічних працівників спільно із ДСЯО; (УІРО) організація роботи Всеукраїнської школи онлайн; (ІОА) збір та опрацювання освітньої статистики. Цей перелік далеко не вичерпний: із повним списком завдань можна ознайомитися на сайтах відповідних установ.

Однак в межах цієї статті ми не акцентуємо на роботі вищезгаданих інституцій, адже вони не мають владних повноважень розв'язувати питання, викладені у зверненнях/скаргах, окрім тих, що пов'язані з їхньою організаційною діяльністю. Водночас Закон України “Про звернення громадян” забороняє направляти скарги громадян для розгляду тим органам або посадовим особам, дії чи рішення яких оскаржуються. Тож питання оскарження дій/рішень УЦОЯО, ІМЗО, ІОА та УІРО як установ однаково буде розглядати (й ухвалювати відповідні рішення) МОН або інший компетентний орган (який саме, звісно, залежить від змісту скарги).

Одним із органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти є Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, діяльність якого регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 244 [3]. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (далі – НАЗЯВО) є постійно діючим колегіальним органом з питань реалізації державної політики у сфері забезпечення якості вищої освіти. В цілому всі повноваження НАЗЯВО щодо публічного адміністрування у сфері освіти можна виокремити в такі групи: 1) акредитація - НАЗЯВО відповідає за процедуру акредитації освітніх програм та інституційну акредитацію закладів вищої освіти, що є підтвердженням відповідності вимогам якості; 2) оцінювання та експертиза - агентство може залучати акредитовані незалежні установи оцінювання та експертів для проведення процедур акредитації, а також проводити власні експертні оцінки; 3) збір інформації - НАЗЯВО має право отримувати необхідну інформацію, документи та матеріали від державних органів, закладів вищої освіти та інших установ для виконання своїх завдань; 4) розробка рекомендацій - агентство може надавати експертну та організаційну підтримку закладам вищої освіти та Міністерству освіти і науки; 5) міжнародна співпраця - до розгляду питань НАЗЯВО може залучати міжнародних експертів та представників провідних іноземних закладів вищої освіти; 6) забезпечення якості освіти - загалом, НАЗЯВО реалізує держав-

ну політику, спрямовану на забезпечення високого рівня якості у вищій освіті України. НАЗЯВО видає накази, які визначають загальні стандарти якості вищої освіти, форми, методи та процедури забезпечення та підвищення якості вищої освіти в Україні серед їх рішень, наприклад, наказом від 15 травня 2024 року № 686 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [4].

Також функціями публічного адміністрування у сфері освіти наділена Державна служба якості освіти України, положення про яку затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 р. № 168 [5], яка є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра освіти і науки та який реалізує державну політику у сфері освіти, зокрема з питань забезпечення якості освіти, забезпечення якості освітньої діяльності, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти щодо дотримання ними законодавства. До повноважень цього органу віднесено: 1) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та в установленому порядку подає їх на розгляд Міністра освіти і науки; 2) проводить інституційний аудит закладів освіти; 3) надає рекомендації закладам освіти (крім закладів вищої освіти) щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти; 4) затверджує за результатами експертизи освітні програми дошкільної та загальної середньої освіти (крім типових і тих, що розроблені на основі типових); 5) проводить моніторинг якості освітньої діяльності та якості освіти у порядку, визначеному законодавством; 6) акредитує громадські фахові об'єднання та інших юридичних осіб, що здійснюють незалежне оцінювання якості освіти та освітньої діяльності закладів освіти (крім закладів вищої освіти), веде їх реєстр; 7) здійснює у межах повноважень, передбачених законом, державний нагляд (контроль) за діяльністю закладів освіти щодо дотримання ними вимог законодавства про освіту та видає обов'язкові до виконання ними розпорядження щодо усунення виявлених порушень у визначені строки; 8) здійснює за дорученням МОН контроль за дотриманням вимог щодо організації зовнішнього незалежного оцінювання; 9) у порядку, визначеному МОН, аналізує діяльність місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів з питань освіти (за наявності) в частині, що стосується дотримання вимог законодавства з питань освіти і забезпечення якості освіти на відповідній території, та надає їм відповідні висновки і рекомендації, що оприлюднюються протягом п'яти робочих днів з дня їх надання на офіційному веб-сайті Служби та відповідного органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування; 11) здійснює контроль за веденням обліку дітей шкільного віку в частині здійснення структурними підрозділами місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування повноважень, визначених законом; 12) бере участь у сертифікації педагогічних працівників відповідно до закону [5].

Функціями публічного адміністрування у сфері освіти на місцевому (регіональному) рівні наділені місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які затверджують комплексні програми щодо розвитку освіти регіону, розбудови системи освітніх закладів, матеріально-технічного та фінансового забезпечення закладів освіти, які знаходяться на їх утриманні, запровадження інноваційних проектів розвитку освіти та ін. В межах даного дослідження недоцільно здійснювати аналіз всіх завдань та повноважень, якими наділені місцеві органи публічної влади у сфері освіти, варто тільки зазначити, що вони досить повно закріплені у відповідних нормативно-правових актах, зокрема: 1) повноваження місцевих державних адміністрацій у сфері освіти закріплені в ст. 65 Закону про освіту та в Законі України «Про місцеві державні адміністрації» [6]; 2) повноваження органів місцевого самоврядування у сфері освіти закріплені в ст. 66 Закону «Про освіту» [7] та в Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні» [8].

Органи місцевого самоврядування традиційно виконують роль засновника комунального закладу освіти з усіма похідними обов'язками: затверджувати ключові документи закладу; призначати/звільняти керівника; притягати його до дисциплінарної відповідальності; утримувати, розвивати, забезпечувати заклад усім необхідним відповідно до законодавства, зокрема, ліцензійних умов.

Місцеві держадміністрації здійснюють контроль за дотриманням цього само законодавства як закладами освіти, так і їхніми засновниками. Водночас ні засновник, ні уповноважений ним орган управління у сфері освіти не мають права втручатися в діяльність закладу освіти, що здійснюєть-

ся ним у межах його автономних прав, які реалізують керівник, педагогічна рада, загальні збори (конференція) колективу закладу освіти.

Певними функціями публічного адміністрування у сфері освіти наділений Освітній омбудсмен. Освітній омбудсмен є посадовою особою, яка, згідно з Положенням про нього, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 6 червня 2018 р. № 491 [9], зокрема, може: розглядати скарги та перевіряти факти, викладені в поданих освітньому омбудсмену скаргах; за результатами проведених перевірок ухвалювати рішення щодо обґрунтованості чи необґрунтованості скарги й на його основі надавати рекомендації закладам освіти, органам управління освітою; повідомляти правоохоронні органи щодо виявлених фактів порушення законодавства; надавати консультації здобувачам освіти, їхнім батькам, законним представникам, а також педагогічним, науково-педагогічним і науковим працівникам; представляти інтереси особи в суді тощо.

Існують і інші суб'єкти, які дотично наділені функціями публічного адміністрування у сфері освіти, це органи, створення яких ініціюється державою але які діють на засадах державно-громадського партнерства, зокрема це Національне агентство кваліфікацій, яке діє у відповідності до статті 38 Закону України «Про освіту» та Статуту Національного агентства кваліфікацій, затвердженого Постановою КМУ від 5 грудня 2018 р. № 1029 року [10] і є постійно діючим колегіальним органом, що здійснює визначені цим Законом та іншими актами законодавства функції у сфері кваліфікацій.

Висновки. В результаті дослідження з'ясовано, що систему органів публічної влади, які здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти складають: 1) центральні органи державної влади, які безпосередньо або дотично реалізують державну політику у сфері освіти – Міністерство освіти і науки України та інші міністерства та відомства (наприклад, Міністерство охорони здоров'я – медична освіта, Міністерство внутрішніх справ – правнича та правоохоронна освіта); 2) спеціально утворені органи державної влади, які наділені повноваженнями щодо забезпечення якості освіти, здійснення державного нагляду (контролю) за закладами освіти – Державна служба якості освіти України, Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; 3) місцеві органи виконавчої влади - місцеві державні в тому числі військові адміністрації, які забезпечують контроль за дотриманням законодавства у сфері освіти на місцевому рівні; 4) органи місцевого самоврядування, зокрема виконавчі органи обласних, районних, міських, селищних і сільських рад – здійснюють управління закладами середньої та професійно-технічної освіти на відповідних територіях, в тому числі їх фінансування.

Аналіз повноважень органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти дає можливість виокремити наступні рівні взаємодії органів публічної влади, що здійснюють функції публічного адміністрування у сфері освіти та закладами освіти: 1) державний рівень - Міністерство освіти і науки України та інші центральні органи виконавчої влади визначають державну політику в галузі освіти, розробляють стандарти, здійснюють нагляд та координують діяльність на загальнодержавному рівні; 2) регіональний рівень – Обласні державні адміністрації (ОДА) на рівні області відповідають за реалізацію державної політики у сфері освіти, управління обласною комунальною власністю (включаючи заклади освіти) та фінансування освітніх програм; 3) місцевий рівень – органи місцевого самоврядування (міські, сільські, селищні ради) управляють закладами освіти, які перебувають у комунальній власності відповідної громади, забезпечують їхнє фінансування, матеріально-технічне забезпечення та вирішують питання, пов'язані з їхньою діяльністю на території громади.

На підставі аналізу практики їх діяльності доцільно визначити основні проблеми їх взаємодії, а саме: 1) дублювання функцій та неузгодженість - Міністерство освіти і науки, Державна служба якості освіти (Держслужба якості), місцеві органи влади (ради, ОДА) часто мають пересічні повноваження, що спричиняє конфлікти та розпорошення відповідальності; 2) проблеми реалізації політики децентралізації – попри реформу, значна частина повноважень залишається в центрі, а місцеве самоврядування не завжди має достатньо ресурсів чи свободи для ефективного управління мережею закладів освіти, засновництва та фінансування; 3) недостатня фінансова незалежність - заклади освіти часто залежать від централізованих або місцевих бюджетів, що обмежує їхню гнучкість та можливість впроваджувати інновації; 4) неналежна інформаційна координація – відсутність єдиної, ефективної та захищеної системи обміну даними між різними відомствами ускладнює моніторинг, планування та прийняття рішень; 5) проблеми кадрового забезпечення – відсутність ефективної системи обміну знаннями, вміннями та передовими освітніми техноло-

гіями педагогічного персоналу; 6) відсутність належної координації виробничої сфери та сфери послуг з закладами освіти; 7) відсутність конкурентної сфери розподілу фінансових ресурсів між закладами освіти, який має здійснюватись за принципом «успішний заклад – більша фінансова підтримка».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Щокін Р.Г. Особливості системи органів публічного адміністрування у сфері освіти. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. № 2 (30). С. 78–81. URL: http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2018/2/part_2/17.pdf.
2. Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України: Постанова КМУ від 16.10.2014 року № 630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/630-2014-%D0%BF#Text>.
3. Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 року № 244. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2015-%D0%BF#Text>.
4. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Наказ Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 15 травня 2024 року № 686. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2024/08/B9_1.pdf.
5. Про затвердження Положення про Державну службу якості освіти України: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 березня 2018 року № 168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2018-%D0%BF#Text>.
6. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст.190.
7. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38-39. Ст.380.
8. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст.170.
9. Про затвердження положення про освітнього омбудсмена: Постанова Кабінету Міністрів України від 6 червня 2018 року № 491. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/491-2018-%D0%BF#Text>.
10. Про затвердження Статуту Національного агентства кваліфікацій: Постановою Кабінету Міністрів України від 5 грудня 2018 року № 1029. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1029-2018-%D0%BF#Text>.